

Verslag Overlegvergadering Verantwoordingsorgaan met Algemeen Bestuur ABP op donderdag 20 januari 2022 via VIDEO-BELLEN

Het publieksverslag heeft als doel om bij pensioenfondsen ABP aangesloten deelnemers, gepensioneerden en werkgevers inzicht te geven in de adviezen die het Verantwoordingsorgaan als medezeggenschapsorgaan aan het ABP Algemeen Bestuur geeft over voorgenomen beleidsbeslissingen en de besprekingen die het Verantwoordingsorgaan met het ABP Algemeen Bestuur voert. Voor de uitgebreide standpunten van de verschillende fracties in het Verantwoordingsorgaan wordt verwezen naar de eigen website van de fracties.

Opening

De voorzitter, mevrouw Wortmann, opent de vergadering en heet de deelnemers welkom met name mevrouw Dominique Dijkhuis, nieuw uitvoerend bestuurder beleggingen, en de heer Pim Poppe, sleutelfunctiehouder Risk a.i.

Mededelingen

Externe leden van de Auditcommissie

De voorzitter meldt dat het niet-uitvoerend bestuur recent twee externe leden audit commissie heeft benoemd: mevrouw Van der Lecq, deskundig op het gebied van governance en toezicht, en mevrouw Van Osch, deskundig op het gebied van IT en niet financiële en operationele risico's. Het derde externe lid van de audit commissie op het gebied van financiële verslaglegging zal op korte termijn worden voorgedragen door het verantwoordingsorgaan. *Inmiddels heeft het bestuur de heer Paape benoemd in deze functie.*

Adviesaanvraag SLA 2022

De heer Van Wijnen meldt dat de geactualiseerde SLA's inzake Overkoepelende diensten, Rechtenbeheer en Vermogensbeheer nog niet gereed zijn. Er moeten nog een aantal afspraken scherper worden geformuleerd om het document te kunnen afronden. De verwachting is dat de SLA 2022 in de overlegvergadering in maart ter advisering kan worden voorgelegd aan het verantwoordingsorgaan.

Follow-up aanbevelingen uit rapport van VO n.a.v. Jaarverslag 2020

Het bestuur legt jaarlijks verantwoording af aan het verantwoordingsorgaan over het gevoerde beleid en de naleving van de principes van goed pensioenfondsbestuur. Het bestuur heeft haar voortgangsrapportage daarover gedeeld waarbij het ingaat op de aanbevelingen van het verantwoordingsorgaan die zijn gedaan in het jaarverslag 2020. In de laatste vergadering is met name stilgestaan bij het project 'Verbeteren administratie en data' (zie ook het agendapunt hierna). Ook is van gedachten gewisseld over het opnemen van een passage over compliance in het jaarverslag. De voortgangsrapportage zal in definitieve vorm in maart 2022 aangeboden worden aan het verantwoordingsorgaan.

Voortgang project 'Verbeteren administratie en data'

In 2019 hebben APG en ABP afgesproken om, naast het oplossen van de gesignaleerde incidenten, met behulp van verbeterde tools voor data-analyse, actief en gestructureerd op zoek te gaan naar onjuistheden in de administratie en worden deelnemers geïnformeerd over de gevolgen die het herstel voor hen heeft. Dit project wordt 'verbeteren administratie en data' genoemd.

Het bestuur licht in de vergadering toe dat de rechten en aanspraken van deelnemers goed moeten zijn vastgelegd. Deelnemers moeten de uitkering krijgen waar ze recht op hebben. Er is in maart 2021 een plan van aanpak vastgesteld om de administratie op te schonen. Het bestuur meldt dat de deadline van 1 januari 2023 helaas niet haalbaar is als gevolg van extra gevonden herstelacties. Een belangrijk onderdeel van de herstelacties is de samenvallende diensttijd¹.

De Commissie Financiën stelt daaropvolgend verschillende vragen over de oorzaken, de kosten die eraan zijn verbonden, de consequenties van het overschrijden van de deadline en de inzet van personeel (met specialistische IT-kennis)

Het bestuur licht toe dat de kwaliteit en de robuustheid van de administratie in beginsel goed zijn. De reden dat zaken toch niet goed zijn gegaan heeft onder andere te maken met de aanlevering van informatie die niet of slechts ten dele in de eigen systemen zit. Dat kan informatie van andere leveranciers zijn, zoals de Sociale Verzekeringsbank, UWV, maar ook van deelnemers zelf, zoals bij de regeling samenvallende diensttijd. Ten aanzien van de kosten merkt het bestuur op dat er sprake is van extra kosten. Het bestuur zal over de kosten rapporteren via de reguliere kanalen bij het jaarwerk.

Op de vraag van de commissie Financiën of het opschuiven van de deadline van 1 januari 2023 andere consequenties heeft dan financiële consequenties, meldt het bestuur dat het ook gaat om vertrouwen in de sector en de manier waarop de deelnemers naar het fonds kijken. Dat is een extra communicatieopdracht. Verder duidt het bestuur erop dat er aandacht is voor de capaciteitsvraag die gemoeid is met de inzet van personeel voor het 'Verbeteren administratie en data'.

De Commissie Financiën licht toe dat het verantwoordingsorgaan een analyse zou willen krijgen van de verschillende cases of type problematieken. Een heldere analyse draagt bij aan de oplossing van de problemen in de administratie.

Het bestuur licht toe dat een overzicht wordt gemaakt van de grote typen vraagstukken en de manier waarop wordt geborgd dat deze worden voorkomen. Verder zegt het bestuur toe dat het verantwoordingsorgaan wordt geïnformeerd over de relevante onderdelen uit het nieuwe plan van aanpak, zodat het verantwoordingsorgaan een oordeel kan geven over de aanpak en de uitvoering daarvan.

De commissie Financiën brengt het belang van beheersmaatregelen naar voren in die zin dat de informatieverzorging een systeem moet hebben dat gebreken opspoot en tijdig corrigeert.

Het bestuur geeft hierop aan dat het fonds controlesystemen heeft. Bij elke actie wordt onderzocht of het bestaande controlemechanisme afdoende is om te voorkomen dat het probleem zich opnieuw voordoet. Dat zit niet altijd in de software. Bij de regeling samenvallende diensttijd zit het in de communicatie. Het fonds communiceert sinds 2019 proactief dat deelnemers moeten melden als ze een partner hebben die elders pensioen heeft opgebouwd.

De CMHF/AC/FOG-ABP/NBP stelt verder nog vragen over de inhoud en omvang van de schadevergoeding bij samenvallende diensttijd. En hoe de toekenning van de aanvulling samenvallende tijd ABP-ABP in de praktijk verloopt. Het bestuur geeft aan hierop later schriftelijk te reageren (zie bijlage).

Naar aanleiding van een artikel in Pensioenbelangen vraagt de NBP tot slot hoe ABP de zogenoemde knipregeling in het verleden toepaste in geval van werken in deeltijd. Zie in de bijlage de schriftelijke reactie van het bestuur).

Verhoogde ambitie op het gebied van klimaat en energie

Het verantwoordingsorgaan sprak gedurende het jaar een aantal keren met het bestuur over duurzaam en verantwoord beleggen. Het bestuur kondigde in 2021 aan het beleid duurzaam en verantwoord beleggen te willen aanscherpen. Het bestuur gaf ook aan dat de uitvoering van het beleid niet meer voldoende aansloot bij de verwachtingen van het maatschappelijk veld waaronder deelnemers en werkgevers. Als eerste stap in

¹ Dat is een regeling waarbij recht bestaat op een aanvullende uitkering als partners vóór 1 januari 1995 tegelijkertijd pensioen opbouwden bij ABP. Ook tweeverdieners die vóór 1 januari 1995 tegelijkertijd bij ABP en een ander pensioenfonds opbouwden, hebben mogelijk recht op een aanvulling.

de aanscherping nam het bestuur in oktober 2021 het besluit om niet langer te beleggen in producenten van fossiele brandstoffen. Het verantwoordingsorgaan heeft in de gesprekken met het bestuur onder andere aandacht gevraagd voor het gevolgde proces, de onderbouwing van de besluitvorming, de gemaakte afwegingen van verschillende alternatieven door het bestuur en hoe de beleidswijzigingen zich verhouden tot het behoud van rendement.

Naar aanleiding van de schriftelijke toelichting over de onderbouwing van de besluitvorming en de gemaakte afwegingen geeft de commissie Beleggingen aan waardering te hebben voor het besluit. De Commissie Beleggingen roept het bestuur daarbij wel op om de engagementcriteria nog verder aan te scherpen en de insluitingscriteria transparanter te maken.

Het bestuur is verheugd dat het verantwoordingsorgaan beter begrijpt wat achter de besluitvorming zit. En geeft aan dat bestuur de insluitingscriteria verder gaat aanscherpen. Het verantwoordingsorgaan zal meegenomen worden in dit proces. Verder merkt het bestuur op dat er wordt gewerkt aan het transparanter communiceren over de insluitingscriteria, zodat deelnemers kunnen zien naar welke factoren wordt gekeken. Hierover zal op de website worden gepubliceerd.

Evaluatie nevenfunctiebeleid

Naar aanleiding van een publieke discussie over nevenfuncties heeft het bestuur het nevenfunctiebeleid aangescherpt op basis van een externe evaluatie. De uitkomsten hiervan zijn met het verantwoordingsorgaan gedeeld. Het verantwoordingsorgaan onderschrijft de verbetering van procesafspraken, in het bijzonder het punt dat jaarlijks alle nevenfuncties in het bestuur worden besproken.

Het bestuur dankt het verantwoordingsorgaan voor de gegeven feedback en ziet kans om hier verdere stappen in te gaan zetten.

Verslag overlegvergadering bestuur met verantwoordingsorgaan 25 november 2021

Het verslag wordt, met inachtneming van één tekstwijziging vastgesteld.

Naar aanleiding van:

Op de vraag van mevrouw Van Geen, ANBO, of de onafhankelijke rol van bestuurders aan deelnemers duidelijk kan worden gemaakt meldt het bestuur dat bestuursleden volgens de wet in het belang van het fonds moeten opereren en de belangen van alle stakeholders evenwichtig moeten afwegen. Bestuurders worden bij hun benoeming op onafhankelijkheid getoetst. Daarnaast heeft het verantwoordingsorgaan de reguliere taak om de invulling van de bestuurlijke rol en de evenwichtige belangenafweging te beoordelen. Als dat niet goed is, hebben partijen daar een gesprek over.

Overlegvergadering bestuur met verantwoordingsorgaan van 30 november 2021

Het verslag wordt vastgesteld.

Rondvraag en sluiting

Versoepelen van regels rondom pensioenverhogingen

Mevrouw Van Langeraad, CMHF/AC/FOG-ABP/NBP, wijst op de internetconsultatie rond de wijziging van het besluit Financieel Toetsingskader pensioenfondsen en vraagt of het bestuur zich al over de wijziging heeft gebogen en zich hard gaat maken voor [indexatie per 1 juli 2022](#).

Het bestuur heeft kennisgenomen van de uitwerking van de motie Van Dijk die betrekking heeft op het uitstel van de wetgeving en de mogelijkheid om dit jaar al te indexeren. De mogelijkheid om te verhogen geldt voor fondsen die voornemens zijn in te varen. Fondsen moeten nu al aangeven wat de consequentie is voor de verhoging als later blijkt dat niet tot invaren wordt besloten. Dat zijn complexe vraagstukken in de uitwerking waar het fonds technische opmerkingen over heeft gemaakt. Als er een mogelijkheid is om tussen 1 juli 2022 en eind 2022 te verhogen zal het bestuur dat bespreken.

Op 24 januari heeft ABP [steun uitgesproken](#) voor het plan om de regels rondom pensioenverhogingen te versoepelen.

Werking van nieuwe bestuursmodel

Op de vraag van mevrouw Van Straten, LvOP of het bestuur al een reflectie kan geven op eerste ervaringen in het nieuwe bestuursmodel geeft het bestuur aan dat er commitment is om de nieuwe rollen goed in te vullen. Daarnaast spreekt het bestuur de hoop uit dat in het overleg met het verantwoordingsorgaan het onderscheid tussen de uitvoerende zaken en de beleidsmatige zaken goed kan worden gemaakt.

Sluiting

De voorzitter bedankt de deelnemers voor hun inbreng en sluit de vergadering.

Bijlage:

Hoe verloopt in de toekenning van de aanvulling samenvallende tijd ABP-ABP in de praktijk? Moeten deelnemers dit aanvragen of gebeurt dit automatisch? En hoe worden deelnemers hierover geïnformeerd?

Deelnemers hoeven deze aanvulling niet meer zelf aan te vragen. Wij beoordelen of een deelnemer recht heeft op de aanvulling. Wij informeren de deelnemer hierover bij de toekenning van zijn pensioen. En ook bij een wijziging in zijn persoonlijke situatie (bijvoorbeeld in geval van samenwonen of scheiden) informeren we de deelnemer actief. Op dit moment ontvangen nog niet alle deelnemers automatisch een bericht bij deze events. Binnen de kaders van het project Grip op data is daarom een herstelactie gestart. De betreffende deelnemers ontvangen de aanvulling met terugwerkende kracht (inclusief communicatie hierover). Bij nabetalings groter dan € 2.500 netto, nemen we vooraf telefonisch contact op met de deelnemer.

Hoe ziet de regeling schadevergoeding eruit? Wat zijn de kenmerken?

De hoofdlijnen van de regeling schadevergoeding zien er kort weergegeven als volgt uit:

- Het moet steeds gaan om schade die volgens ABP aan het fonds is toe te rekenen.
- Schade als gevolg van het niet tijdig uitbetalen van het pensioen wordt in overeenstemming met het Burgerlijk Wetboek, vergoed in de vorm van betaling wettelijke rente. De deelnemer hoeft ABP niet in gebreke te stellen; Wij betalen de vergoeding automatisch uit.
- Bij vervolgschade als gevolg van de betaling van een groter bedrag (nabetaaling en wettelijke rente) ineens, doen wij de deelnemer een schikkingsvoorstel berekend aan de hand van een model.
- Het model maakt gebruik van voorbeeldcases, de relevante fiscale regelingen en de bij ons bekende data. Het beoordeelt de meest voorkomende fiscale schadeposten; zoals verval van heffingskortingen, hogere tariefgroep, verval van toeslagen.
- Het model vergelijkt de situatie van de nabetaaling met de situatie dat het pensioen tijdig zou zijn uitgekeerd. Er vindt daardoor een saldering van voor-en nadelen plaats.
- Sommige vervolgschades kunnen al door een beslissing van een uitkerende instantie worden weggenomen. Zo kan een nabetaaling door de Belastingdienst als bijzonder inkomen buiten beschouwing worden gelaten bij de berekening van de huurtoeslag. In die gevallen verwijzen wij de deelnemer naar de betreffende instantie.
- Deelnemers die het schikkingsvoorstel afwijzen, kunnen hun schade natuurlijk nog steeds via de gebruikelijke weg bij ABP claimen. Zij zullen dan echter aan de hand van bewijstukken zelf moeten aantonen welke schade ze exact hebben geleden.

Hoe past(e) ABP de zogenoemde knipregeling toe in geval van werken in deeltijd? Vraag van Bernard van Praag naar aanleiding van een artikel in Pensioenbelangen (december 2021, zie bijlage).

Het betreffende artikel in Pensioenbelangen (december 2021, zie bijlage) heeft betrekking op de berekening van het pensioen, zoals de Abp-wet die tot 1996 voorschreef. Meer precies, ziet het op de invoering per 1 januari 1986 van de deeltijdfactor in de pensioenberekening. Vanaf die datum werd in de pensioenberekening namelijk uitgegaan van een voltijdsinkomen dat werd vermenigvuldigd met de deeltijdfactor. Daarbij heeft de wetgever (in artikel F6, lid 5 Abp-wet) ook precies voorgeschreven hoe de tijd tot 1 januari 1986 in die nieuwe systematiek moest worden meegenomen in de pensioenberekening. Kortweg betekende dat, dat de deeltijdfactor zoals die per 1 januari 1986 werd vastgesteld, ook doorwerkte naar de diensttijd van voor die datum. Als het inkomen voor 1986 met 5% of meer was gedaald (bijvoorbeeld door het aanvaarden van een deeltijdbetrekking) kon de deelnemer vragen om de toepassing van een zogenoemde 5%-knip in de

diensttijd. De toepassing daarvan had tot gevolg dat het pensioen tot de inkomensdaling werd berekend naar het voorafgaande hogere inkomen. Deze 5%-knip werd door ABP niet ambtshalve toegepast. De Abp-wet schreef voor dat de deelnemer hierom moest verzoeken.

In het betreffende artikel wordt ook aangegeven dat ABP die 5%-knip niet alsnog toepast. Dat is correct. Wij begrijpen dat dit voor deelnemers een onbevredigende uitkomst is. Bij de privatisering van ABP per 1 januari 1996 is echter een eindafrekening gemaakt van het onder de werking van de Abp-wet opgebouwde pensioen. Dat bestuursrechtelijk vastgestelde pensioen is voor het privaatrechtelijke ABP een gegeven waaraan wij, zoals vaker in de rechtspraak is bevestigd, niets meer kunnen wijzigen. Alleen in de gevallen waarin de Abp-wet destijds niet juist is toegepast, zou nog afwijking mogelijk zijn. Dat is in deze situatie echter niet het geval. Dat deelnemers van mening zijn dat ze in het verleden door ABP onvoldoende zijn geweest op de mogelijkheid van een 5%-knip, brengt geen wijziging in het onder de werking van de Abp-wet genomen besluit. In de wetenschap dat ook dit voor deelnemers onbevredigend is, maar destijds golden er inderdaad andere normen ten aanzien van informatievoorziening. Ter zijde merken wij nog op dat situaties waarin niet kan worden teruggekomen op een onder de Abp-wet genomen besluit, al vaker door de Commissie van Beroep zijn behandeld. Die beroepen zijn steeds zijn afgewezen. En ook in daaropvolgende rechtelijke procedures is die onmogelijkheid steeds bevestigd. Voor zover we kunnen nagaan ligt de betreffende zaak die in het artikel wordt beschreven nu ter behandeling voor in de Commissie van Beroep.